

at kræve. Er dette rigtigt, bør der overhovedet ikke staa andet, end at Formanden lønnes af Anstalten, og at Forslag derom kan approberes af Ministeren, eller hvorledes man nu vil tænke sig noget saadant, andet bør som sagt ikke fastsættes her i Paragraffen. — Jeg har altsaa forskellige Indvendinger at gøre mod Enkeltheder i det Lovforslag, som jo nu vil blive Grundlaget, men naar jeg undtager de to enkelte Punkter, hvor der ogsaa er en Dissens i Udvalget, antager jeg i øvrigt ikke, at mine Indvendinger ramme saadanne Punkter, om hvilke jeg ikke skulde kunne blive enig med Udvalget, og jeg skal erklære mig fuldstændig villig til at arbejde videre paa denne Sag, om den dog en Gang maatte kunne føres til Ende til Gavn for de Anstalter, der her er Tale om, og som saa levende ønske det.

Rorsgaard: Uagtet jeg erkender, at den ærede Ordfører har i alt væsentligt og i Overensstemmelse med Flertallet gjort Rede ogsaa for den Stilling, jeg har indtaget, skal jeg dog ikke tilbageholde et Par Bemærkninger om Sagen, navnlig efter at jeg har hørt den højtærede Minister. Den højtærede Minister vilde ikke ganske vedkende sig det Forslag, der ligger her. Han mente, at det var virkelig et helt nyt Grundlag, Udvalget havde dannet, og han kunde derfor ikke anerkende det for sit. Jeg tror, at den Forandring, der er foregaaet med Grundlaget, ligger i, at den højtærede Minister ikke selv fra første Færd har været klar over, hvad det var, han vilde. Han har foreslaaet en selvejende Institution i Titlen, men i Forslagets Indhold, i Paragrafferne, har han foreslaaet en ny Administration under Kultusministeriet. Udvalget har derimod, som jeg tror, holdt sig korrekt til Forslagets Titel, nemlig at man her vilde oprette en selvejende Institution; derpaa er Flertallets og delvis hele Udvalgets Forslag bygget. De have taget denne Titel for ramme Alvor og ønsket, at den Institution, der for Eftertiden skulle varetage aandsbuge Interesser her i Landet, skulde være en selvstændig Institution og ikke et nyt Departement eller et Kontor under Kultusministeriet. Denne Grundtanke, som Udvalget altsaa, tror jeg, at jeg tør sige, skulder Kultusministeriet, at det virkelig skal være en selvejende og for saa vidt en selvstændig Institution, have vi navnlig søgt at udtrykke gennem Bestyrelsen af de Anstalter, der er Tale om, og der forekommer det mig, at den Bygning, som Udvalget har givet Bestyrelsen eller Direktionen, stemmer meget bedre med Karakteren af en selvejende

Institution end det Forslag, som den højtærede Minister har stillet. Den højtærede Minister har foreslaaet en ministeriel valgt Direktør og et Tilsynsraad, som han jo ogsaa til en Begyndelse selv vilde vælge, men dette kan ikke siges at være betryggende for Selbstændigheden. Det væsentligste Udtryk for Selbstændigheden have vi fundet deri, at vi i Spidsen for disse Institutioner ønskede en Mand, der var selvstændig og uafhængig af Administrationen. Det er væsentlig det, der har begrundet den Bemærkning, at Direktionens Formand ikke maatte være Embedsmand. Der har ganske vist ogsaa været andre Motiver til Stede for mig og vistnok ogsaa for andre Udvalgsmedlemmer, nemlig f. Eks. dette, at man ikke har ønsket at ophobe flere betydelige Poster paa en enkelt Haand. Dette kan have spillet en Rolle med, men jeg tror dog at turde sige, at det væsentligste Motiv til, at man ikke ønskede en Statsembedsmand i Spidsen for disse Anstalter, var, at man ønskede at finde et bestemt og klart Udtryk for, at dette var en selvstændig Institution og ikke en Afdeling oppe under et eller andet Kontor i den røde Bygning. Med Hensyn til Forstandernes Indtræden i Direktionen fremtatte den højtærede Minister en Banskkelighed, nemlig den, at der var flere Forstandere ved hver Gruppe af Anstalterne, de Kellerske Anstalter paa den ene Side og St. Bakkehus samt Ebberødgaard paa den anden Side. Den ærede Minister mente, at naar der er to Forstandere paa Bakkehus og Ebberødgaard og for Fremtiden sandsynligvis vil blive 3 paa de Kellerske, saa vilde det være vanskeligt at finde de to Mænd blandt disse Forstandere, som man kunde ønske skulde indtræde i Direktionen. Jeg tror ikke, at det praktisk vil give nogen stor Banskkelighed. Det er muligt, at det teoretisk kan være en Banskkelighed at have 5 Forstandere, hvoraf 2 skulle indtræde i Direktionen. I Virkeligheden stiller det sig imidlertid saaledes med Anstalterne, at der kræves ganske særlige Kvalifikationer til at være Leder deraf, og at der altid vil være een Mand, der i en særlig Grad leder Anstalterne og har Forstand paa at styre dem. Selv om der kommer 2 eller 3 eller flere Forstandere paa de Kellerske Anstalter, 1 for hver Bygning eller 1 for hver Afdeling af Institutionen, er der næppe Tvivl om, at der til enhver Tid vil være een Mand, som maa siges at være den ledende paa disse Anstalter. For Øjeblikket er Sagen meget let, fordi der er en Mand, som i den Grad er kvalificeret og i den Grad er Herre over Forholdene, at der ikke kan være Tvivl